

Šance

Evropská vesmírná agentura má práci i pro tuzemské firmy

Do svých projektů chce Evropská vesmírná agentura zapojit i menší a střední firmy z nových členských a kandidátských zemí EU.

Po chodníku kráčí postarší muž. Na očích má černé brýle, ale jeho chůze je poměrně svižná a jistá. Jen těžko by někdo poznal, že dotyčný je nevidomý. Jde se mu po Praze lehčeji, neboť mu cestu usnadňuje navigační systém GPS. Ten ho spolu s mobilním telefonem, který mu zprostředkovává data z internetu, a s hlasovým syntetizátorem vede po zvolené trase.

To je jeden z projektů Evropské vesmírné agentury (ESA), který by měl v budoucnu pomoci nevidomým lidem. Je vedený španělskou firmou GMV, ale podílí se na něm i společnost **Iguassu** Software Systems. Není to však jediný experiment **Iguassu**.

"Spolu s navigačním oddělením ESA ve Francii se zabýváme vývojem softwaru pro přenos dat na upřesnění navigace GPS přes mobilní telefon, tedy bez přístupu ke geostacionárnímu satelitu. Přesnost je jeden až tři metry místo současných dvaceti, třiceti metrů, a to i mezi budovami, kde dosavadní způsob upřesnění pozice není spolehlivý. Chceme také zefektivnit zpracovávání dat z dálkového průzkumu Země, jichž nyní leží ladem obrovské množství," přibližuje spolupráci s vesmírnou agenturou ředitel **Iguassu** Petr Bareš.

Jemu pomohl v podnikání i vstup Česka do programu ESA pod názvem PECS (Program for European Cooperating States) v roce 2004, který tuzemským firmám otevírá dveře do projektů vesmírné agentury, přestože Česko ještě není jejím plnoprávným členem.

"Získali jsme čtyři projekty, z toho nám byly Českou kosmickou kanceláří uděleny dva. Přirozeně, že v jejich získání částečně sehrály roli i osobní kontakty jak v ESA, tak u jejich dodavatelů," říká Petr Bareš, který byl dvanáct let zaměstnancem agentury. Dodává však, že přístup pracovníků agentury k výběru dodavatelů je profesionální a transparentní.

České firmy mají podle ředitele Bareše jednu slabinu. S evropskou konkurencí se sice mohou poměřovat z hlediska technických schopností, mají ale co dohánět v navazování pracovních kontaktů jak s ESA, tak i s dodavateli, tedy potenciálními partnery v nabídkách. "Měly by se častěji prezentovat a zviditelňovat své výsledky a potenciál," radí Bareš.

O technické zdatnosti našich firem nemají pochyby ani sami představitelé ESA, kteří do Prahy přijeli koncem února přiblížit Čechům podnikatelské příležitosti. "Chceme, aby se zájemci z nových členských zemí unie, a to i menší a střední firmy, zúčastnili projektů naší Mezinárodní vesmírné stanice. Tento záměr by měl podpořit projekt SURE," upozorňuje na jednu z možností Marc Heppener, šéf divize ESA, zabývající se využitím Mezinárodní vesmírné stanice (ISS).

Zmíněný projekt SURE financuje Evropská unie, přičemž peníze jsou k dispozici i firmám v zemích, které nejsou členy vesmírné agentury nebo ESA PECS. Podrobné popisy projektů a pravidel podávání návrhů jsou uvedeny na webových stránkách ESA <http://www.spaceflight.esa.int/sure>.

Pro doplnění, ESA je po americké NASA druhou největší kosmickou organizací. Její členské země pocházejí většinou z Evropy, ale je nezávislá na Evropské unii. Spolupracuje s ní však na vytváření společné vesmírné strategie a v poslední době je mezi nimi vidět snaha o hledání synergie.

V současnosti Evropská vesmírná agentura pracuje na dvou významných projektech: jedním je satelitní systém Galileo, druhým monitorování změn životního prostředí na planetě a ochrana před přírodními katastrofami.

"Máme přirozeně i další projekty, jako je testování nových materiálů ve vesmíru, které mohou být využity na zemi, například v turbínách," říká Heppener.

"Vloni jsme také jako první uskutečnili zajímavý experiment. Pobyt ve vesmíru má totiž na lidský organismus jisté zdravotní následky, takže například dochází k odvápnění kostí. Tyto procesy jsme zkoumali a věříme, že díky tomu najdeme léky osteoporózu," přibližuje aktivity agentury Marc Heppener.

Jak s nadsázkou říkají zástupci vesmírné agentury, příležitosti pro české firmy jsou tak otevřené a rozsáhlé jako sám vesmír.

"Vaším firmám chceme nabídnout možnost účasti na výzkumu a inovacích," prohlašuje Maurizio Belingheri, šéf oddělení komerčních projektů ESA. Nejvíce je jich podle něj v oblasti aplikovaných věd a ve výzkumu nových materiálů, ale i v plazmafyzice, ve zkoumání výbušnosti materiálů a také v biologii.

"Testujeme i důsledky vlivu pobytu ve vesmíru na zdraví kosmonautů. Mám proto zájem o psychologické studie kosmonautů, v nichž jsou čeští vědci velice kompetentní," tvrdí Belingheri.

Hlavním kritériem přijetí projektu je podle něj dobrý nápad a nejlepší nabídka. Šance tu jsou, což potvrzuje fakt, že ESA obvykle přijímá dvacet až třicet procent nabídek.

Dost důležité je, že s ESA nespolupracují jen dodavatelé vysoce komplexních systémů, agentura má i běžné prozaické potřeby. "Kolem osmdesáti, devadesáti procent rozpočtu jde do komerčních projektů, které jsou vytvářeny spolu s evropským průmyslem. Jedním z hlavních cílů agentury není ani tak sledování vzdálených galaxií či přistání na Měsíci, jako spíše zvýšení konkurenceschopnosti evropských technologií na světových trzích," tvrdí Petr Bareš.

To, co však čeští vývozci potřebují, je podle Bareše rozsáhlá informační kampaň, která by možnosti podnikání přiblížila i takovým firmám, které by nenapadlo pracovat pro vesmírnou agenturu.

Kroky k tomu učinila už proexportní agentura CzechTrade, která zve do Česka zástupce ESA (naposledy koncem února) a pořádá semináře. V minulosti vydala také adresář "aktivního českého vesmírného průmyslu".

V tuzemsku působí i Česká kosmická kancelář (ČKK), což je nezisková organizace, která jménem Ministerstva školství kordinuje spolupráci s ESA. Jejím cílem je podpořit řádné členství Česka v této vesmírné agentuře a pak dále koordinovat spolupráci.

Vloni kancelář vybrala devět nabídek českých firem pro jejich účast v projektech ESA. Pro zájemce pořádá kurzy, například o psaní projektových návrhů na vyhlášené výzvy a tendry ESA.

Informace o České kosmické kanceláři a jejich aktivitách i kontakty lze najít na adrese www.czechspace.cz.